

# КИНО И ТЕЛЕВИЗИЯ

материал на Борислав Борисов

20

специалност на фокус

Специалността, свързана с изучаването на кино, филмово изкуство и телевизия, в чужбина се изучава най-често като т.нар. Film Studies или Film and Television Studies – Кино и Телевизия. Името може да варира, но в най-общи рамки направлението е свързано с изследването на филмовата продукция като част от медиите и форма на изкуството. В основата стои анализа, създаването и режисурата на един филмов или телевизионен продукт. Но целта на специалността не е да подготви единствено режисьори и филмови критици. Програмите помагат на студентите да развият ценни аналитични качества. Те се учат да разбират социалните структури и културните влияния, които изграждат обществото и неговите нужди, пряко отражение на които са кино и телевизията. Програмата в чужбина е създадена така, че студентите имат свободата да специализират в различни направления. Продължителността на обучението в бакалавърски програми е 3 или 4 години, а магистратурите са 1 или 2 години.

## Какво се изучава

Програмите, обхващащи кино и телевизията, комбинират академичната подготовка и развиването на практически умения, свързани със създаването на краен продукт. Фокусът върху разбирането на индустрията, управлението и координирането на различни събития също са част от учебния процес в повечето университети. Това дава възможност на студентите да разширят своите креативни познания и умения. Сред основните модули, през които студентите преминават, са: Филмови жанрове, Естетика на кино и телевизията, Световно кино, Европейско кино, Синематография, Креативно писане. Програмите често включват и медийни курсове като: Журналистика, Телевизионно програмиране, Радио жанрове, Медии, Реклама. Често се изучават и специфични модули – Операторско майсторство, Режисура, Писане на сценарий. В повечето чуждестранни университети в програмите Кино и телевизия са включени и предмети, които не са пряко свързани с филмовата сфера: от театър и литература до психология и бизнес.

**В Холивуд се  
намират едни от  
най-престижните  
висши учебни  
заведения,  
специализирани в  
изучаването на  
кино изкуство**

## Кино и телевизия в България

| Място | Университет                                                           | Град                      |
|-------|-----------------------------------------------------------------------|---------------------------|
| 1.    | Национална академия за театрално и филмово изкуство „Кръстьо Сарафов“ | София                     |
| 2.    | Нов български университет                                             | София                     |
| 3.    | Югозападен университет „Неофит Рилски“                                | Благоевград               |
| 4.    | Пловдивски университет „Паисий Хилендарски“                           | Пловдив, Смолян, Кърджали |
| 5.    | Театрален колеж „Любен Гройс“ - София                                 | София                     |

Източник: Рейтингова система на висшите училища 2021

### НАЦИОНАЛНА АКАДЕМИЯ ЗА ТЕАТРАЛНО И ФИЛМОВО ИЗКУСТВО „КРЪСТЬО САРАФОВ“ – ФИЛМОВА И ТЕЛЕВИЗИОННА РЕЖИСУРА

Целта на обучението е да подготви режисьори и асистент-режисьори за всички жанрове на аудиовизията. След интердисциплинарното обучение в първи курс, приоритетите се фокусират върху режисурата на в документален и игрален филм, телевизионна реклама и музикални клипове, телевизионни риалити формати и студийни програми, и др.

Специализираната подготовка се фокусира в модули, посветени на режисура на игрална новела, режисура на документален филм, режисура на ТВ адаптация, режисура на музикален клип, драматургия на трилър, драматургия на документален филм, теория на филмовата адаптация, визуални ефекти, кастинг, работа с актьора, режисура на бой и каскади, екранна музика и др.

### НОВ БЪЛГАРСКИ УНИВЕРСИТЕТ

Обучението в програмата през първите две години обхваща: общо образование; обучение по основни научни направления в двусеместриални курсове. През третата и четвъртата година обучението се организира в специализирани курсове към програмата и извънаудиторни учебни форми. През четвъртата година програмата предлага три специализации, които водят до професионална квалификация.

### ЮГОЗАПАДЕН УНИВЕРСИТЕТ – „ТЕЛЕВИЗИОННО, ТЕАТРАЛНО И КИНОИЗКУСТВО“

Катедра Телевизионно, театрално и киноизкуство е обединена през декември 2011 г. Катедрата е част от Факултета по изкуствата при ЮЗУ. Специалностите на ниво „бакалавър“ са Филмова и ТВ режисура, Филмово и ТВ операторство, Филмов и ТВ монтаж, Актьорско майсторство. От 2019 година започва прием по нова специалност „Аудио-визуални изкуства и продуцентство в развлекателните индустрии“.

Университетът предлага и магистър по Филмова и ТВ режисура, Филмово и ТВ операторство, Филмов и ТВ монтаж, Театрална режисура, Актьор за кино и телевизия.

През 2019 година в катедрата са открити Филмово и ТВ студио оборудвано с най-съвременна техника, театрална зала с 180 места, камерна зала, зала за репетиции.

## Кино и телевизия по света

Най-добрите университети в областта на филмовите и телевизионни изкуства се намират в САЩ, Великобритания, Италия, Германия. В Холивуд са едни се намират едни от най-престижните висши учебни заведения, специализирани в изучаването на кино изкуство: American Film Institute, Los Angeles Film School, USC School of Cinematic Arts. В тези университети тясната връзка с най-развитата филмова индустрия е основното им предимство, но за него студентите трябва да са подготвени със значително финансиране, което да покрие високите такси в порядъка на 30 до 80 000 долара на година.

И тъй като е много трудно да се открие класация на Film and Television Studies особено за света глобално – предлагаме ви най-близката класация до това – Communication and Media Studies. Разбираме отлично, че тази класация е прекалено обща, но това е най-близката официална класация.

| Място | Университет                                                | Град           |
|-------|------------------------------------------------------------|----------------|
| 1.    | University of Amsterdam                                    | Нидерландия    |
| 2.    | University of Southern California                          | САЩ            |
| 3.    | The London School of Economics and Political Science (LSE) | Великобритания |
| 4.    | University of Texas at Austin                              | САЩ            |
| 5.    | Stanford University                                        | САЩ            |
| 6.    | Nanyang Technological University                           | Сингапур       |
| 7.    | New York University (NYU)                                  | САЩ            |
| 8.    | University of Pennsylvania                                 | САЩ            |
| 9.    | University of Wisconsin-Madison                            | САЩ            |
| 10.   | University of California, Berkeley (UCB)                   | САЩ            |

Източник: QS Ranking 2021

## Най-добрите места за изучаване на филмово изкуство в САЩ

Най-добрите университети в областта на филмовите и телевизионни изкуства се намират в САЩ. В Холивуд са едни се намират едни от най-престижните висши учебни заведения, специализирани в изучаването на кино изкуство: American Film Institute, Los Angeles Film School, USC School of Cinematic Arts. В тези университети тясната връзка с най-развитата филмова индустрия е основното им предимство, но за него студентите трябва да са подготвени със значително финансиране, което да покрие високите такси в порядъка на 30 до 80 000 долара на година.

**Лондонското филмово изкуство е за хора, които искат да получат магистратура или докторантура в едно от най-реномираните филмови училища в Европа**

## AMERICAN FILM INSTITUTE (AFI)

Това място е може би едно от най-известните филмови училища в Лос Анджелис, ако не и в целия свят. То е домакин на фестивали и звездни събития през цялата година.

Институтът дава възможност на студентите да продуцират до четири лични филма по време на обучението си и да получават съвети от гостуващи експерти, като популярни режисьори, като Стив Маккуин, например, които са с 27 номинации за „Еми“.

Таксите за обучение са 57 340 долара за 1-вата година и по 59 348 долара за втората и третата.

## CALARTS

Училището за филми и видео, замислено от Уолт Дисни през далечната 1966-та година е друго престижно учебно заведение в Лос Анджелис. То е място, на което едни от най-популярните аниматори и режисьори в света стартират своята кариера.

Едни от най-добрите аниматори на Уолт Дисни са учили и учат в училището.

Таксите за обучения на студенти са почти 50 000 долара на година.

## LOS ANGELES FILM SCHOOL

Разположен по средата на Холивуд на булевард Сънсет, лесно може да откриете филмовото училище за начинаещи холивудски режисьори. Предлага бакалавърски програми във всички области на филмовото изкуство, но има и цяло звукозаписно училище към него. Не е тайна, че в тази страда Елвис Пресли и The Rolling Stones са записвали някога своята музика.

Таксите за обучение са 40 000 долара за местни студенти и 53 000 долара за международни.

## KANBAR INSTITUTE OF FILM & TELEVISION, NYU

Като излезем извън Лос Анджелис, можем да включим и нийорското учебно заведение. Разположено е в центъра на мегаполиса и може да се похвали със световноизвестни възпитаници, като Мартин Скорсезе например, както и със създадена на американската телевизионен сериал Breaking Bad – Винс Гилиган.

Интересното е, че учебното заведение има кампус и със Сингапур.

Таксите за обучение са почти 30 000 долара за всички студенти.

## USC SCHOOL OF CINEMATIC ARTS

Училището за кинематографския изкуства на Университета на Южна Калифорния е място, където са започнали много от най-известните холивудски режисьори. Получавайки милиони долара подкрепа всяка година от хора като Джордж Лукас, учебното заведение предлага различни съоръжения от световна класа, като IMAX театър и изследователска лаборатория.

Възпитаници са Джъд Апатоу – комедиен писател и продуцент, както и Кевин Фейги – президент на Marvel Studios.

Таксите за обучение са почти 55 000 долара на година.

## Най-добрите места за изучаване на филмово изкуство в Европа

### LONDON FILM SCHOOL

Лондонското филмово изкуство е за хора, които искат да получат магистратура или докторантура в едно от най-реномираните филмови училища в Европа, намиращо се в централен Лондон. Създадено е преди повече от 50 години и се фокусира върху изграждането на умения в продуцентството. Училището има само 220 студенти, но определено си заслужава.

Таксите за обучение са 80 000 долара за двугодишна програма.

### NATIONAL FILM AND TELEVISION SCHOOL (NFTS)

Често възхвалявано като най-доброто филмово училище в цяла Великобритания, то е скрито в северозападен Лондон. То е единственото учебно заведение със собствени филмови и телевизионни студия и предлага 17 магистърски програми и редица сертификати.

Таксата за обучение е в зависимост от магистърската програма, но около 20 000 долара средно.

### ACADEMY OF PERFORMING ARTS' FILM AND TV SCHOOL (FAMU)

Училището е създадено през далечната 1946-та година и е фокусирано върху сценичните изкуства. Води се за една от най-старите и престижни филмови академии в света. Милош Форман – режисьорът на „Поле на кулвиче гнездо“, е учил там. Предлагат се програми, както на чешки, така и на английски език.

Таксите за обучение са 22 000 долара.

### LA FÉMIS

Разположено в Париж на мястото на старите студия Pathe, където се казва, че братята Люмьер са изобретили филмовото производство, учебното заведение се счита за едно от най-добрите филмови училища във Франция и не само. Предлагат се програми освен на френски, и на английски, като има обмен с CalArts. Има около 200 студенти.

Таксите за обучения са 500 долара за местни студенти и 13 000 долара за международни.

### LODZ FILM SCHOOL

Полското национално училище за филми, телевизия и театър е друга добра филмова академия в Европа. Полската киноиндустрия дължи много на това учебно заведение. Предлага се пълен спектър от редовни и заочни програми.

Таксите за обучение са различни според програмата, но горе-долу около 12 000 долара на година.